

DATOS IDENTIFICATIVOS

Formación e Orientación Laboral

Materia	Formación e Orientación Laboral			
Código	V02M066V08229			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Profesorado	Alonso Blanco, Albano Julio Alvarez Lires, Francisco Javier Fernández Riveiro, Miguel Anxo			
Correo-e	xabieral@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Con esta materia, os/as estudantes coñecerán o currículo dos módulos profesionais da súa especialidade, sexan regulados pola LOGSE ou pola LOE_LOMCE. Amais, serán quen de deseñar unha programación didáctica conforme ao modelo establecido pola lexislación galega para a FP e analizarán diferentes estratexias metodolóxicas atendendo ás distintas modalidades en que se pode impartir a FP Regrada			

Competencias

Código	
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C20	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
C22	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
C23	Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Coñecer a evolución que experimentaron estes módulos para adaptarse ás necesidades do mundo laboral, ao seu entorno e ós distintos obxectivos que se foron dando á Formación Profesional	C19 C20 C31
Coñecer os contidos curriculares dos módulos que este profesor pode impartir nos distintos ciclos formativos de formación profesional e máis nos programas de cualificación profesional inicial.	C19 C20 C23 C31
Confeccionar programación de aula a partir dos currículos de cada un dos Ciclos Formativos, tendo en conta os distintos niveis de concreción curricular	C19 C20 C23
Seleccionar os contidos idóneos, que permitan alcanzar os obxectivos que con estes módulos se pretenden lograr no alumnado	C19 C31
Saber planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensinanza e aprendizaxe; potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias das respectivas ensinanzas	C8 C19 C20 C23 C31
Desenvolver e aplicar metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes	C8 C20 C22 C23 C30 C31
Aplicar estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros	C20 C22 C30 C31
Elaborar materiais educativos utilizando a comunicación audiovisual e multimedia, facendo especial fincapé nas TICs	C20 C22
Elaborar instrumentos de avaliación que permitan comprobar a eficacia das técnicas docentes aplicadas e aproveitamento por parte do alumno, de modo que sirva de estímulo para ambos suxeitos do sistema educativo	C23 C31
Desenvolver unha actitude crítica (constructiva) respecto á labor docente, as políticas educativas, e os diferentes enfoques metodolóxicos	C8 C30 C31

Contidos

Tema	
1. Os Módulos específicos da especialidade de profesorado de "Formación e Orientación Laboral" e outras familias profesionais afíns.	1.1 Estrutura, composición, deseños curriculares e os seus obxectivos na Formación Profesional, no marco legal da LOGSE e a LOE
2. As Programacións didácticas	2.1 Estrutura, deseño e confección das mesmas.
3. A formación científica básica.	3.1 Selección de contidos adecuados aos distintos niveis curriculares nos distintos módulos da especialidade
4. Os materiais didácticos.	4.1 Estudio, manexo, confección de materia, atendendo ás estratexias didácticas elixidas 4.2 Necesidade de innovación do material e dos métodos de ensino
5. A motivación	5.1 Técnicas e métodos 5.2 Simulación de situacións motivadoras
6. Elección da metodoloxía adecuada aos distintos perfís de alumnos	6.1 Ciclos medios, superiores, FP Básica, educación de adultos e ensino a distancia 6.2 Seccións bilingües
7. A avaliación	7.1 Concepto 7.2 Tipos. 7.3 Instrumentos 7.4 Deseño de métodos eficaces

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	0	2
Sesión maxistral	8	8	16
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	92	92
Traballos de aula	40	120	160
Presentacións/exposicións	10	20	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da guía docente da materia e avaliación inicial dos coñecementos previos
Sesión maxistral	Explicación de cada un dos núcleos temáticos dos contidos da materia. Unha vez expostos os contidos, solicitarase a intervención dos/as estudantes na busca de feedback. Todo o material que se utilice será de libre acceso para o alumnado a través da plataforma faitic
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Confección dos distintos traballos de forma autónoma coa supervisión do profesor. Serán de e/ou exercicios de forma elaboración individual e tamén en equipo
Traballos de aula	Corrección e asesoramento sobre os traballos que se están a realizar
Presentacións/exposicións	Presentacións por parte dos alumnos dos traballos realizados, tralo asesoramento do profesor en canto ao emprego das TICs e as destrezas de comunicación oral.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Realizaránse baixo a supervisión do profesor
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Dentro e fora da aula-clase mediante emprego de ferramentas TIC

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Aplicouse o aprendido por medio de traballos, atendendo a: calidade e pertinencia dos contidos; redacción dos traballos; presentación co formato adecuado. Será necesario obter un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia	50	C8 C19 C20 C23
Traballos de aula	Participouse na clase amosando interese, puntualidade, realizando cuestións en clase, cooperando cos compañeiros de equipo e demostrando motivación cara a profesión docente	10	C8 C20 C22 C23 C30 C31
Presentacións/exposicións	Leváronse a cabo exposicións orais de calidade dos traballos, atendendo a: uso das TICs; comunicación verbal e non verbal; exposición de todos os apartados do traballo e adaptación ao tempo dispoñible. Será necesario obter un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia	40	C20 C22 C30

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS PARA ESTUDANTES QUE NON SUPERARON A AVALIACIÓN CONTINUA E DEBAN REALIZAR O EXAME DA 1ª CONVOCATORIA:

Estes/as estudantes deberán presentar os traballos obrigatorios non aprobados previamente na data indicada para a realización do Exame da 1ª convocatoria desta materia. Os profesores realizarán as preguntas oportunas trala exposición dos traballos coa fin de verificar se o/a alumno/a adquiriu as competencias mínimas requiridas. Non haberá unha proba escrita senón que o "exame" consistirá na exposición dos traballos e a resposta ás preguntas formuladas polos profesores.

En caso de non superar a materia nesta primeira convocatoria, os estudantes deberán ser avaliados conforme ao establecido para os/as alumnos/as non asistentes, tal e como se especifica a continuación:

CRITERIOS PARA ALUMNOS/AS NON ASISTENTES E PARA OS QUE SE PRESENTEN NA 2ª CONVOCATORIA:

Cráterios de avaliación

Instrumento de avaliación

Cráterios de cualificación

Adquiríronse os contidos teóricos

Será necesario optar un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia

Proba obxectiva: preguntas con resposta breve 30%

Aplicouse o aprendido por medio de traballos individuais (mostraranse en faitic cunha semana de antelación ás datas de avaliación), atendendo a:

Calidade e pertinencia dos contidos
Redacción dos traballos.
Presentación co formato adecuado

Corrección por escrito de varios traballos 40%

Será necesario optar un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia

Leváronse a cabo exposicións orais de calidade dos traballos, atendendo a:

Uso das TICs.
Calidade da presentación.
Exposición de tódolos apartados do traballo.
Adaptación ao tempo dispoñible.

Observación sistemática. 30%

Será necesario optar un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia

Bibliografía. Fontes de información

Legislación en materia de Educación, como:

- LEI ORGÁNICA 8/2013, de 9 de diciembre, para a mellora da calidade educativa, (LOMCE)
- LEY ORGÁNICA 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOE)
- LEI ORGÁNICA 5/2002, do 19 de xuño, das cualificacións e da formación profesional (LOGSE)
- REAL DECRETO 34/2008, de 18 de enero, por el que se regulan los certificados de profesionalidad.
- REAL DECRETO 395/2007, de 23 de marzo, (BOE n. 87 de 11/4/2007) por el que se regula el subsistema de formación profesional para el empleo.
- REAL DECRETO 1538/2006, de 15 de diciembre, por el que se establece la ordenación general de la formación profesional del sistema educativo.
- REAL DECRETO 1228/2006, de 27 de octubre, por el que se complementa el Catálogo nacional de cualificaciones profesionales, mediante el establecimiento de determinadas cualificaciones profesionales, así como sus correspondientes módulos formativos que se incorporan al Catálogo modular de formación profesional.
- REAL DECRETO 1128/2003, de 5 de septiembre, por el que se regula el Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales.
- Decreto 266/2007, do 28 de decembro, polo que se regulan os centros integrados de formación profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 266/2007, do 28 de decembro, polo que se regulan os centros integrados de formación profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 30/2007 do 15 de marzo pola que se regula a admisión do alumnado en centros docentes sostidos con fondos públicos que imparten as ensinanzas reguladas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Decreto 114/2010, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia.
- Orde do 16 de xullo de 2002 pola que se regula a avaliación e acreditación académica do alumnado que cursa as ensinanzas da formación profesional específica de réxime xeral na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 23 de abril de 2007 pola que se regulan o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional, en réxime ordinario e para as persoas adultas, e s probas libres para a obtención dos títulos de técnico e técnico superior.
- Orde do 30 de xullo de 2007 pola que se regula a avaliación e a acreditación académica do alumnado que cursa as ensinanzas de formación profesional inicial.
- Orde do 13 de maio de 2008 pola que se regulan os programas de cualificación profesional inicial na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 2 de decembro de 2008 pola que se regulan as probas de acceso aos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo.
- Orde do 22 de xaneiro de 2009 pola que se regula a organización e o funcionamento do Consello Social dos centros

integrados de formación profesional de Galicia.

- Orde do 1 de setembro de 2009 pola que se convocan unidades de competencia e prazas para o recoñecemento, a avaliación, a acreditación e a certificación da competencia profesional, e se determina o correspondente procedemento experimental.
- Orde do 25 de marzo de 2010 pola que se convocan probas libres de títulos dos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 1/1990, do 3 de outubro, de ordenación xeral do sistema educativo, que foron obxecto do proceso de acreditación de competencias.
- Orde do 3 de maio de 2010 pola que se convocan axudas económicas para o alumnado que realiza formación práctica en centros de traballo. - Orde do 17 de novembro de 2010 pola que se resolve a convocatoria da Orde do 3 de maio de 2010
- Orde do 11 de xuño de 2010 pola que se actualiza a oferta de ciclos formativos polo réxime ordinario, por curso completo e en modalidade presencial, en centros públicos da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano académico 2010-2011. - Orde do 25 de xuño de 2010 pola que se modifica a Orde do 11 de xuño de 2010
- Orde do 21 de xuño de 2010 pola que se actualiza a oferta modular polo réxime de persoas adultas, en modalidade presencial, de ciclos formativos de formación profesional en centros públicos da Comunidade Autónoma Orde do 25 de xuño de 2010 pola que se modifica a Orde do 11 de xuño de 2010
- Orde do 21 de xuño de 2010 pola que se actualiza a oferta modular polo réxime de persoas adultas, en modalidade presencial, de ciclos formativos de formación profesional en centros públicos da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano académico 2010-2011. - Orde do 11 de outubro de 2010 pola que se modifica a orde do 21 de xuño de 2010
- Orde do 22 de xuño de 2010 pola que se convocan probas libres de títulos extinguidos dos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 1/1990, do 3 de outubro, de ordenación xeral do sistema educativo.
- Orde do 2 de xullo de 2010 pola que se convocan probas para a obtención de determinados carnés profesionais no ano 2010.
- Orde do 22 de xullo de 2010 pola que se establece a oferta de programas de cualificación profesional inicial en centros públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 5 de novembro de 2010 pola que se establece, con carácter experimental, a ordenación da formación profesional inicial polo réxime para as persoas adultas nas modalidades a distancia e semipresencial.
- Resolución do 11 de xaneiro de 2010, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se convocan de xeito ordinario probas de acceso a ciclos formativos de grao medio e de grao superior de formación profesional en centros docentes sostidos con fondos públicos para o ano 2010.
- Resolución do 11 de febreiro de 2010, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se nomea e se fai pública a composición do tribunal que deberá xulgar as probas de acceso aos ciclos formativos de grao medio e de grao superior de formación profesional para o ano 2010.
- Resolución do 11 de xuño de 2010, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación, pola que se determinan os prazos e se ditan instrucións no procedemento de admisión do alumnado nos centros docentes sostidos con fondos públicos para impartir ciclos formativos de formación profesional de graos medio e superior en réxime ordinario e para as persoas adultas para o curso académico 2010-2011.
- Resolución do 27 de xullo de 2010, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se determinan os prazos de admisión do alumnado nos centros docentes sostidos con fondos públicos que impartan programas de cualificación profesional inicial e se ditan instrucións para o seu desenvolvemento no curso académico 2010-2011.
- Resolución do 30 de xullo de 2010, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional inicial no curso 2010-2011.
- Orde 12 de xullo de 2011 pola que se regula a avaliación académica da FP.
- Orde do 5 de abril de 2013 pola que se regulan as probas para a obtención dos títulos de técnico e de técnico superior de ciclos formativos de formación profesional dos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Reais Decretos polos que se establecen os títulos de los ciclos formativos
- Decretos polos que se establece o currículo dos ciclos formativos
- Orde do 8 de xuño de 2015, polo que se aproba o calendario escolar para o curso 2015-16

Libros de Texto dos módulos que imparte o departamento de FOL, como:

- *Formación e Orientación Laboral* para Ciclos LOE de Edicións Xerais, Autores: Albano J.Alonso Blanco, Miguel Anxo

Fernández Riveiro e outros.

- *Formación y Orientación Laboral* para Ciclos de Grado Medio de Editorial Algaida. Autores: Albano J. Alonso Blanco y otros
- *Formación y Orientación Laboral* para Ciclos de Grado Superior de Editorial Algaida. Autores: Albano J. Alonso Blanco y otros
- *Empresa e Iniciativa Emprendedora* para Ciclos LOE. Edicións Xerais. Autores: Albano J. Alonso Blanco e outros.
- *Formación y Orientación Laboral*. Editorial Santillana. Autores: Concepción Ricart y otros
- *Administración, gestión y comercialización en la pequeña empresa*. Editorial Mc Graw Hill. Autores: Araceli Alonso y otros
- *Relaciones en el entorno de trabajo*. Editorial Mc Graw Hill. Autores: Eva Escalante y otros
- *Relaciones en el equipo de trabajo*. Editorial Edebé Autores: Belén Alonso y otros

Webs de referencia:

- Información xeral do ensino en Galicia:

<https://www.edu.xunta.es>

- FP: ámbito estatal e galego:

<http://todofp.es/>

www.edu.xunta.es/fp/normativa

- Sindicatos do ensino:

<http://www.cig-ensino.com/>

<http://www.ccooensino.net/ensenanzagalicia/>

<http://www.feteugtgalicia.es/>

<http://www.anpegalicia.com/>

<http://www.stegsindicato.org/>

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas/V02M066V08301

Traballo Fin de Master/V02M066V08401

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V08102

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V08103

A Formación Profesional/V02M066V08225

Sistema Educativo e Educación en Valores/V02M066V08104
